C/2025/1598

13.3.2025

ROZHODNUTÍ č. S12

ze dne 16. října 2024

o náhradě výdajů na zdravotní péči v souvislosti s převozem pacientů do jiného členského státu v případě hromadného neštěstí následkem katastrofy

(Text s významem pro EHP a pro Dohodu mezi ES a Švýcarskem)

(C/2025/1598)

SPRÁVNÍ KOMISE PRO KOORDINACI SYSTÉMŮ SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ,

s ohledem na čl. 72 písm. a) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení ([1]), podle kterého je správní komise odpovědná za řešení veškerých správních otázek nebo otázek výkladu vyplývajících z ustanovení nařízení (ES) č. 883/2004 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. září 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení ([2]),

s ohledem na článek 20 a čl. 27 odst. 3 nařízení (ES) č. 883/2004 týkající se vycestování za účelem obdržení věcných dávek,

s ohledem na článek 26 nařízení (ES) č. 987/2009,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Pokud v členském státě došlo k hromadnému neštěstí (např. velký požár, chemická/jaderná havárie nebo pandemie), v jehož důsledku došlo k převozu pacientů do jiného členského státu, nebylo vždy jasné, který členský stát je odpovědný za úhradu výdajů na zdravotní péči a podle jakého právního základu.

(2) Praktické obtíže mohou vyplývat ze skutečnosti, že hromadným neštěstím mohou být postiženy více než dva členské státy, což vyžaduje jednotný právní přístup v této oblasti.

(3) Podle judikatury Soudního dvora Evropské unie (konkrétně v rozsudku *Elčinov* ze dne 5. října 2010 ([3])) nemůže podmínka předchozího povolení bránit právu na náhradu výdajů na nemocniční péči, když jsou ostatní podmínky v příslušném členském státu splněny. Převoz pojištěných osob do jiného členského státu, než je příslušný členský stát, za účelem obdržení životně naléhavé zdravotní péče po hromadném neštěstí by proto měl být vykládán tak, že spadá do oblasti působnosti článku 20 nařízení (ES) č. 883/2004.

(4) Pokud členský stát, v němž došlo k hromadnému neštěstí, není schopen poskytnout zraněným/nemocným osobám životně naléhavou zdravotní péči, prokazuje potřeba převézt je do jiného členského státu to, že dotčená zdravotní péče nemohla být poskytnuta ve lhůtě, která je lékařsky odůvodnitelná, jak požaduje článek 20 nařízení (ES) č. 883/2004.

(5) Ve specifické situaci hromadných neštěstí je často velmi složité dodržet časovou omezenost stanovenou v článku 20 nařízení (ES) č. 883/2004 a požádat o předchozí povolení k obdržení zdravotní péče v jiném členském státě.

(6) Rozhodnutí převézt pacienty po hromadném neštěstí do jiného členského státu je výsledkem lékařského posouzení provedeného poskytovatelem zdravotní péče v členském státě, kde k neštěstí došlo. Vzhledem k tomu, že pokus poskytnout úplný výčet toho, co by mohlo představovat hromadné neštěstí, by byl velmi složitý, měl by být v tomto ohledu upřednostňován individuální přístup.

([1]) Úř. věst. L 166, 30.4.2004, s. 1.
([2]) Úř. věst. L 284, 30.10.2009, s. 1.
([3]) Věc C-173/09, *Elčinov*, rozsudek ze dne 5. října 2010.

(7) Za specifických okolností hromadných neštěstí je přeprava do členského státu, v němž je zdravotní péče poskytována (kam byl pacient převezen z toho důvodu, že životně naléhavá zdravotní péče „ve lhůtě, která je lékařsky odůvodnitelná“, nebyla k dispozici), a z tohoto státu nedílnou součástí samotné léčby. I když příslušný členský stát náhradu cestovních výdajů a výdajů za pobyt neposkytuje, může výjimečně rozhodnout, že tyto výdaje uhradí.

(8) V případě přepravy pacientů do jiného členského státu v situaci hromadného neštěstí poskytuje Středisko pro koordinaci odezvy na mimořádné události (ERCC) nepřetržitou službu, která může koordinovat a spolufinancovat nezbytnou zdravotnickou přepravu. Když se členské státy rozhodnou o tuto pomoc požádat, aktivuje ERCC mechanismus civilní ochrany Evropské unie v souladu se svými standardními postupy ([4]).

(9) Řešení těchto případů mezi všemi zúčastněnými členskými státy by mohly usnadnit pokyny týkající se následné léčby a/nebo pokračování v léčbě po převozu pacientů zpět domů, do členského státu bydliště nebo do příslušného členského státu (např. výměna lékařských zpráv, uznávání lékařských předpisů atd.).

V souladu s podmínkami stanovenými v čl. 71 odst. 2 nařízení (ES) č. 883/2004,

ROZHODLA TAKTO:

1. Toto rozhodnutí stanoví pravidla pro náhradu výdajů na zdravotní péči v případě převozu pacientů do jiného členského státu v situaci hromadného neštěstí následkem katastrofy.

2. Věcné dávky poskytované zraněným/nemocným osobám pojištěným v členském státě a převezeným do jiného členského státu, než je příslušný členský stát nebo členský stát bydliště (kde je daná osoba registrována na základě dokumentu S1 nebo SED S072) po hromadném neštěstí, spadají do působnosti článku 20 a čl. 27 odst. 3 nařízení (ES) č. 883/2004.

3. V případě hromadného neštěstí vydá příslušný členský stát povolení S2 *a posteriori* podle článku 20 nařízení (ES) č. 883/2004, aby výdaje na věcné dávky poskytnuté v členském státě, v němž je zdravotní péče poskytována (kam je pacient převezen, kde ale není pojištěn nebo registrován na základě dokumentu S1 nebo SED S072), byly hrazeny příslušným členským státem.

4. Pokud k hromadnému neštěstí došlo v členském státě bydliště (kde je pacient registrován na základě dokumentu S1 nebo SED S072) a pacient je převezen do jiného členského státu, než je příslušný členský stát, vydá členský stát bydliště povolení S2 *a posteriori* podle čl. 26 odst. 3 nařízení (ES) č. 987/2009, aby výdaje na věcné dávky poskytnuté v členském státě, v němž je zdravotní péče poskytována (kam je pacient převezen, kde ale není pojištěn nebo registrován na základě dokumentu S1 nebo SED S072), byly hrazeny příslušným členským státem, s přihlédnutím k čl. 20 odst. 4 a čl. 27 odst. 5 nařízení (ES) č. 883/2004.

5. Povolení S2 vydané *a posteriori* v souladu s odstavci 3 nebo 4 musí jasně uvádět, že se vztahuje k životně naléhavé zdravotní péči pro pacienta převezeného do jiného členského státu v souvislosti s hromadným neštěstím.

6. Při rozhodování, zda je daný případ hromadným neštěstím, členské státy upřednostňují individuální posouzení.

Neúplný seznam situací, které lze považovat za „hromadné neštěstí“, je uveden v příloze.

([4]) https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/civil-protection/eu-civil-protection-mechanism_en.

7. Podle čl. 26 odst. 8 nařízení (ES) č. 987/2009, pokud vnitrostátní právní předpisy příslušného členského státu stanoví náhradu cestovních výdajů a výdajů za pobyt, které nelze oddělit od léčení pojištěné osoby, hradí výdaje na dopravu do členského státu, v němž je zdravotní péče poskytována, a z něj (včetně z členského státu, v němž je zdravotní péče poskytována, do členského státu bydliště) v případě převozu pacientů po hromadném neštěstí příslušný členský stát, který vydal dokument S2 (nebo jehož jménem byl dokument S2 vydán členským státem bydliště podle čl. 26 odst. 3 nařízení (ES) č. 987/2009).

   Příslušný členský stát však může – s ohledem na výjimečné okolnosti – rozhodnout o náhradě výdajů na dopravu a dalších souvisejících výdajů, i když to jeho vnitrostátní právní předpisy nestanoví.

8. Tímto rozhodnutím nejsou dotčeny dvoustranné dohody mezi členskými státy o přeshraniční zdravotní péči.

9. Toto rozhodnutí se vyhlašuje v *Úředním věstníku Evropské unie*. Použije se od prvního dne druhého měsíce následujícího po jeho vyhlášení.

předseda správní komise
Ildikó Pákozdi

PŘÍLOHA

Neúplný seznam příkladů hromadného neštěstí:

— velký požár

— závažná (letecká, silniční nebo námořní) dopravní nehoda

— chemická havárie

— jaderná havárie

— pandemie

— zemětřesení

— povodeň

— bombardování

— lavina